

Διδακτορική διατριβή με τίτλο «Ο Ρόλος της χορήγησης του βρωμιούχου
τιοτροπίου ως επιπλέον αγωγή στην ομάδα των ασθενών με βρογχικό
άσθμα που είναι πρώην και νυν καπνιστές»

Υποψήφιος διδάκτορας: Ιωάννου Μάριος, Ειδικευόμενος πνευμονολογίας –
φυματιολογίας στην Α' Κλινική εντατικής θεραπείας του ΕΚΠΑ ΓΝΑ Ευαγγελισμός

Επιβλέπον καθηγητής: Κατσαούνου Παρασκευή, Επίκουρη καθηγήτρια
πνευμονολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού πανεπιστημίου Αθηνών, Α' Κλινική
εντατικής θεραπείας του ΕΚΠΑ ΓΝΑ Ευαγγελισμός

Μέλη τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής:

1. Κατσαούνου Παρασκευή, Επίκουρη καθηγήτρια πνευμονολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού πανεπιστημίου Αθηνών, Α' Κλινική εντατικής θεραπείας του ΕΚΠΑ ΓΝΑ Ευαγγελισμός
2. Καλομενίδης Ιωάννης, Αναπληρωτής καθηγητής πνευμονολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού πανεπιστημίου Αθηνών, Α' Κλινική εντατικής θεραπείας του ΕΚΠΑ ΓΝΑ Ευαγγελισμός
3. Ζακυνθινός Σπύρος, Καθηγητής πνευμονολογίας και εντατικολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού πανεπιστημίου Αθηνών, Α' Κλινική εντατικής θεραπείας του ΕΚΠΑ ΓΝΑ Ευαγγελισμός

Περίληψη:

Με βάση την βιβλιογραφία οι καπνιστές με βρογχικό άσθμα έχουν φτωχή ανταπόκριση στην αγωγή με ICS σε σχέση με τους μη καπνιστές, ενώ έχουν καλύτερη ανταπόκριση σε υψηλές δόσεις ICS ή στον συνδυασμό ICS/LABA. Ωστόσο ο έλεγχος του άσθματος σε τέτοιους ασθενείς δεν είναι ικανοποιητικός και χρειάζεται να δοκιμαστούν νέες θεραπείες οι οποίες είναι αναγκαίες για το διάστημα έως ότου επιτευχθεί η διακοπή του καπνίσματος αλλά και σε πρώην καπνιστές που επίσης έχουν χειρότερο έλεγχο του άσθματος τους σε σχέση με τους μη καπνιστές.

Θεραπείες που έχουν μελετηθεί σε τέτοιους πληθυσμούς χωρίς να έχουμε ακόμα ικανοποιητικά αποτελέσματα έτσι ώστε να περιληφθούν στις οδηγίες είναι το βρωμιούχο τιοτρόπιο, η θεοφυλλίνη σαν επιπλέον αγωγή στην ήδη υπάρχουσα με ICS αλλά και οι αναστολείς των λευκοτριενίων έχουν δοκιμαστεί στη θέση του ICS.

Σε ασθενείς με βρογχικό άσθμα που καπνίζουν ή ήταν πρώην καπνιστές και λαμβάνουν ήδη την ενδεικνυόμενη αγωγή με ICS/LABA υποθέτουμε ότι αν προστεθεί

βρωμιούχο τιοτρόπιο (αντιχολινεργικό) αναμένεται να βελτιώσει τον έλεγχο του άσθματος και τις διάφορες παραμέτρους που καθορίζουν την βαρύτητα αλλά και τον έλεγχο της νόσου όπως ο λειτουργικές δοκιμασίες της αναπνοής και το ACT score.

Σκοπός μας είναι να χορηγήσουμε το βρωμιούχο τιοτρόπιο σε ασθενείς με βρογχικό άσθμα που είναι πρώην και νυν καπνιστές και ήδη λαμβάνουν θεραπεία με ICS/LABA σε χαμηλή ή υψηλή δόση, ανεξαρτήτου της βαρύτητας του άσθματος, σε ελεγχόμενη και μη νόσο και να καταγράψουμε την βελτίωση στον έλεγχο της νόσου, την βελτίωση των συμπτωμάτων αλλά και την βελτίωση στον λειτουργικό έλεγχο της αναπνοής.

Περιμένουμε ότι η χορήγηση του αντιχολινεργικού θα βελτιώσει τον έλεγχο του βρογχικού άσθματος και θα αλλάξει την πορεία της νόσου σε αυτό τον πληθυσμό των ασθματικών που καπνίζουν. Στην πραγματικότητα στην κάθε μέρα κλινική μας πράξη χορηγούμε αντιχολινεργικό σε όλους τους ασθενείς με μη ελεγχόμενο βρογχικό άσθμα που είναι καπνιστές και δεν ανταποκρίνονται επαρκώς στο ICS/LABA και παρατηρούμε στις πλείστες των περιπτώσεων βελτίωση. Αυτό που μένει λοιπόν είναι να καταγράψουμε αυτή την βελτίωση και να δούμε αν είναι όντως σημαντική.

PHD thesis: "The role of administering tiotropium bromide as an extra medication to the group of patients with bronchial asthma who are current or ex smokers"

Phd student: Ioannou Marios, pulmonary medicine resident at Evangelismos Hospital, National and Kapodistrian University of Athens

Assisting professor: Paraskevi A. Katsaounou
Assistant Professor of Pulmonary Medicine
Evangelismos Hospital, National and Kapodistrian University of Athens

Supervising Committee:

1. Paraskevi A. Katsaounou
Assistant Professor of Pulmonary Medicine
Evangelismos Hospital, National and Kapodistrian University of Athens
2. . Kalomenidis Ioannis
Associate Professor of Pulmonary Medicine
Evangelismos Hospital, National and Kapodistrian University of Athens
3. . Zakynthinos Spyros
Professor of Pulmonary Medicine
Evangelismos Hospital, National and Kapodistrian University of Athens

Summary:

Patients with bronchial asthma who smoke seem to be responding poorly to the standard asthma treatment with ICS compared to non smokers and they have better response to high doses of ICS or to ICS/LABA combination. Nevertheless asthma control in these patients is not ideal and new drugs are needed, at least to administer up to the point of smoke cessation which should be the real goal. Of course smoking cessation is not always achieved and also ex smokers are resistant to the standard asthma treatment, so it seems that these new strategies for the treatment of smokers who have asthma are needed despite smoking cessation.

Various drugs have been tested such as tiotropium bromide and theophylline as a second drug along with the ICS or Leukotriene inhibitors instead of ICS. There were no conclusive results or guidelines for smokers with asthma.

We assume that if we add tiotropium bromide to patients with bronchial asthma who smoke and already receive the standard asthma treatment with

ICS/LAB to low, medium or high dose this will improve asthma control. Our goal is to administer tiotropium bromide to all these patients independently of asthma severity and to controlled or not disease and record any clinical improvement. We expect that tiotropium bromide will actually improve the clinical status and change the course of the disease since we observe this in our everyday practice.